

Podgorica, 24. januar 2014. godine

FX VIJESTI

Prvog dana ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/USD** je slabio usljed spekulacija da će rast evropske ekonomije da zaostaje za rastom ekonomije SAD-a. Narednog dana euro je porastao u odnosu na dolar, kako su iz Evrope pristigli pozitivni podaci. Naime, tog dana je objavljeno da je industrijska proizvodnja u euro zoni u novembru porasla više nego što se očekivalo i to za 1.8% (u oktobru je zabilježila pad od 0.8%). Na jačanje eura imala je uticaj i izjava člana borda ECB-a, Nowotny-a, koji je izjavio da će ekonomski rast euro zone biti nešto veći od trenutno prognoziranih 1.1% u ovoj godini. Sredinom sedmice dolar je ojačao u odnosu na euro kako su znaci da se najveća svjetska ekonomija oporavlja podstakli spekulacije da će Fed nastaviti sa povlačenjem stimulativnih mjera. Izvještaji su pokazali da su proizvodnja i indeks proizvodnih cijena u SAD-u u porastu, dok je istraživanje Fed-a, objavljeno u tzv. Beige Book-u, pokazalo da je američka ekonomija nastavila da raste u periodu od kraja novembra pa do kraja prošle godine. U četvrtak je dolar u prvom dijelu dana rastao u odnosu na euro, međutim, nakon što je objavljeno da je inflacija ispod ciljanog nivoa od 2%, dolar je oslabio. Poslednjeg dana ovog izvještajnog perioda dolar je porastao u odnosu na euro kako je objavljeno da je izgradnja nekretnina u SAD-u u decembru pala manje od očekivanja.

Efekti izvještaja od prethodne nedelje, koji nisu bili u skladu sa očekivanjima, su i u ponedjeljak slabili sterling u odnosu na euro, pa je **kurs EUR/GBP** rastao (prema izvještajima fabričke narudžbe su stagnirale u novembru, dok je aktivnost u uslužnom sektoru usporena u Velikoj Britaniji). Međutim, narednog dana je kurs EUR/GBP pao, nakon što je izvještaj pokazao da je prošlog mjeseca inflacija usporena u Velikoj Britaniji (u pravcu targeta koji je postavila BoE), što je povećalo optimizam u pogledu jačanja oporavka u ovoj zemlji. U toku nedelje su uslijedili i podaci sa tržišta nekretnina. Naime, indeks cijena nekretnina u Velikoj Britaniji je smanjen u decembru, ali je i uprkos toj činjenici ostao blizu najvećeg nivoa u poslednjih deset godina, što je uticalo da sterling ograniči dio dobitaka u odnosu na euro. Vrijednost indeksa je smanjena na 56 sa 58, dok je mjera tromjesečnih cjenovnih očekivanja porasla sa 59 na 61. U vezi sa cijenama nekretnina Guverner Banke Engleske je izjavio da će njihov snažan rast biti nastavljen sve do sredine naredne godine, uslijed poboljšanja aktivnosti na ovom tržištu. Poslednjeg dana je britanska valuta uspjela da se oporavi, u susret izvještaju za koji se očekivalo da će pokazati da se stopa nezaposlenosti smanjila, a došlo je i do rasta maloprodaje u decembru, što su bili novi znakovi koji su „hranili“ optimizam tržišnih učesnika u vezi stanja ekonomije.

Prvog dana ovog izvještajnog perioda **kurs EUR/JPY** je pao. Narednog dana japanska valuta je oslabila u odnosu na euro kako je izvještaj Ministarstva finansija Japana pokazao da se deficit

Izveštaj sa međunarodnog finansijskog tržišta od 13. januara 2014. do 17. januara 2014.

tekućeg računa u ovoj zemlji povećao u novembru. Sredinom sedmice je euro oslabio u odnosu na jen kako je Federalni zavod za statistiku iz Berlina objavio procjenu da je BDP Njemačke porastao manje od očekivanja u posljednjem kvartalu (rast od 0.4% u odnosu na očekivanih 0.5%). I narednog dana euro je slabio u odnosu na japansku valutu kako su investitori povećali tražnju za sigurnim sredstvima kako su akcije u SAD-u pale. Posljednjeg dana kurs EUR/JPY je dodatno oslabio.

KURSEVI VALUTA

€ \$ ¥ £ Fr.	Kurs na otvaranju tržišta u ponedjeljak, 13.01.2014.godine	Kurs na zatvaranju tržišta u petak, 17.01.2014.godine	% promjena
Kurs EUR/USD	1.3663	1.3541	-0.8929
Kurs EUR/GBP	0.82950	0.82449	-0.6039
Kurs EUR/JPY	142.16	141.25	-0.6401
Kurs EUR/CHF	1.23346	1.23257	-0.0721

PREGLED REFERENTNIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH CENTRALNIH BANAKA

Zemlja	Naziv Centralne banke	Naziv referentne kamatne stope	Visina referentne kamatne stope	Naredno zasijedanje
Euro zona	European Central Bank	„ECB main refinancing rate“	0.25%	06.02.2014.
SAD	Federal Reserves	„Federal Funds Target Rate“	0.25%	29.01.2014.
Japan	Bank of Japan	„Overnight Call Rate“	0.1%	22.01.2014.
Velika Britanija	Bank of England	„Official Bank Rate“	0.5%	06.02.2014.
Švajcarska	Swiss National Bank	„Libor Target Rate“	0%	20.03.2014.
Kanada	Bank of Canada	„Target Overnight Rate“	1%	22.01.2014.
Australija	Reserve Bank of Australia	„Cash Rate Target“	2.5%	04.02.2014.
Novi Zeland	Reserve Bank of New Zealand	„Official Cash Rate“	2.5%	29.01.2014.

EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

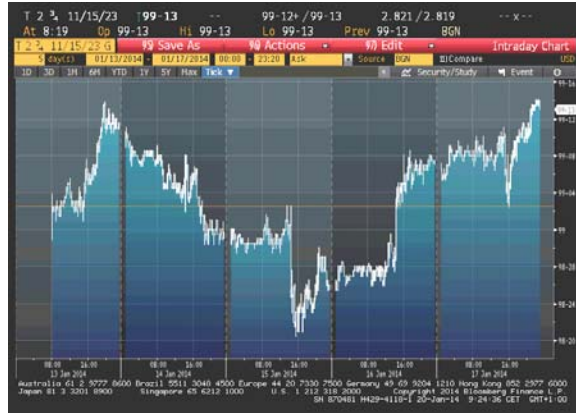
Ovu izvještajnu nedelju je obilježio rastući trend na tržištu njemačkih državnih obveznica. Podaci iz SAD-a, objavljeni na kraju nedelje koja je prethodila izvještajnom periodu, u ponedjeljak su nastavili da podstiču rast cijena njemačkih obveznica (platni spiskovi su prošireni, ali po najsporijoj stopi od januara 2011. godine). Naredna dva dana cijene ovih instrumenata su pokazivale znakove slabljenja, uglavnom pod uticajem izjave člana Savjeta ECB-e, Ewald Nowotny-ja, da on smatra da nema potrebe za „brzim“ donošenjem odluka u cilju podsticanja ekonomije, ali i u susret aukciji 5-mlrd 5-godišnjih njemačkih državnih obveznica (na ovoj aukciji je prodato 4.1 mlrd obveznica po najvećem prosječnom prinosu od septembra mjeseca, 0.9%). Ipak, posljednja dva dana izvještajne nedelje cijene su konstantno rasle. Glavni razlog bili su podaci o stopi inflacije, objavljeni prvo za Njemačku, a onda i za euro region. Naime, godišnja stopa inflacije u Njemačkoj je usporena u decembru na 1.2%, sa 1.6%, a za euro region na 0.8%, sa 0.9%. U petak je prinos na 10-godišnje njemačke obveznice bio na najnižem nivou od

04. decembra, 1.75%, nakon što je na nivou nedelje ostvario pad od 9bp. Cijene španskih, italijanskih, portugalskih obveznica su tokom ove nedelje takođe uglavnom rastle.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

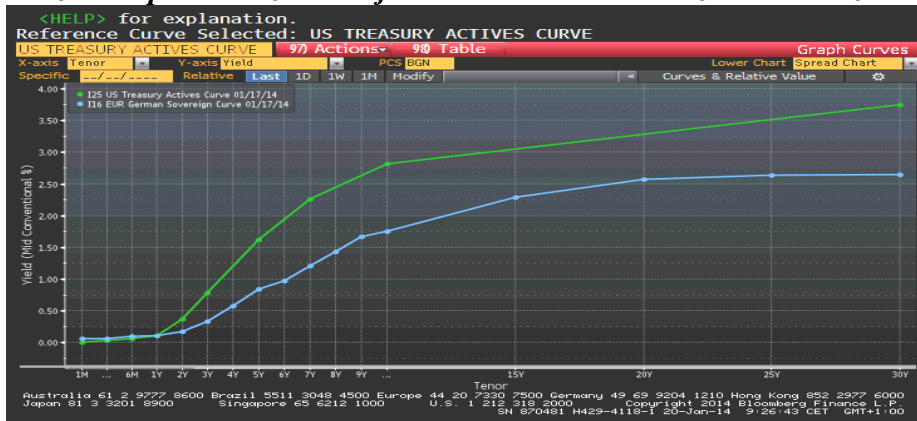
Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Cijene američkih državnih obveznica, iako promjenljivog trenda, tokom ove izvještajne nedelje su porasle, a prinosi na benchmark 10-godišnje obveznice su u petak bili na najnižem nivou od 11. decembra (2.82%). Na samom početku nedelje cijene su rastle, pod uticajem podatka o najsporijem proširenju platnih spiskova u SAD-u u poslednje tri godine. Međutim, u utorak i srijedu na tržištu američkih državnih obveznica je uglavnom bio aktuelan silazni trend, kako su objavljeni podaci ukazali na oporavak ekonomije (maloprodaja je porasla u decembru više od predviđanja, 0.2% na mjesečnom nivou, a proizvodnja u regionu Njujorka je porasla na najveći nivo u poslednje dvije godine), ali i zbog izjave Predsjednika Fed-a u Filadelfiji da se američka ekonomija nalazi na „jakim osnovama“ i da je odluka centralne banke o smanjenju programa kupovine obveznica ispravan potez. Međutim, poslednja dva dana izvještajnog perioda cijene su konstantno rastle, a glavni razlog ovakvog kretanja jesu objavljeni američki ekonomski izvještaji, koji su ukazali da ekonomski oporavak možda i nije tako brz kako se mislilo. Naime, potrošačke cijene su porasle za 0.3% u decembru – najviše od juna, novogradnja u istom periodu je pala za 9.8% na godišnjem nivou, dok je preliminarna vrijednost indeksa povjerenja potrošača smanjena u januaru. Cijene američkih državnih obveznica su porasle i kako je Predsjednik Fed-a u Ričmondu, Jeffery Lacker, izjavio da očekuje da će ekonomski rast ove godine iznositi 2%, što je manje od predviđanja analitičara Bloomberg-a, od 2.8%. Na nedeljnom nivou prinos na 10-godišnje obveznice je pao za 4bp.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

Na početku ovog izvještajnog perioda cijena zlata je rasla dostižući 1-mjesečni maksimum, uslijed objave podatka o platnim spiskovima u SAD-u i spekulacija da Fed neće tako brzo smanjiti monetarne olakšice jer je došlo do usporavanja zapošljavanja u SAD-u. U nastavku nedelje došlo je do pada cijene zlata zbog jačanja dolara, kao i znakova oporavka ekonomije SAD-a. Cijena zlata je slabila i uslijed spekulacija da je ekonomija SAD-a dovoljno jaka da Fed nastavi sa redukcijom programa kupovine obveznica. Prvi put nakon tri dana, krajem nedelje došlo je do oporavka i rasta cijene zlata. Izveštaj Vlade SAD-a je pokazao da su troškovi života porasli u decembru najviše za šest mjeseci, što je povećalo potražnju za ovim plemenitim metalom. Cijena je rasla i zbog izjave Predsjednik-a Fed-a u Mineapolisu da kreatori monetarne politike moraju da urade više kako bi dodatno stimulisali ekonomiju.

Cijena zlata na zatvaranju u dolarima za uncu

Pon 1253.22
Uto 1245.19
Sri 1241.39 min
Čet 1242.39
Pet 1254.05 max

Datum	13.01.'14.	17.01.'14.	% promjena
Cijena USD/OZ	1248.45	1254.05	0.45

NAFTA

Cijena nafte je na početku ove izvještajne nedelje pokazivala znake slabljenja zbog spekulacija da bi ekonomski rast SAD-a mogao stagnirati, nakon objave najslabijih podataka o platnom spisku u poslednje dvije godine. Na pad cijene nafte je takođe uticala odluka Irana da smanji razvoj nuklearnog programa, čime će se smanjiti sankcije na izvoz nafte iz ove zemlje. Sredinom nedelje cijena ovog energenta je zabilježila rast na 2-nedeljni maksimum. Na rast cijene nafte uticao je podatak da je maloprodaja u SAD-u porasla više od predviđanja, a da su zalihe nafte, takođe u SAD-u, pale na najniži nivo od marta 2012. godine. U četvrtak je cijena nafte bilježila pad, kako je izvještaj OPEC-a potvrdio da globalna potražnja za naftom nije jaka i da ima više nego dovoljno zaliha. Posljednjeg dana ovog izvještajnog perioda cijena nafte je opet porasla, uslijed znakova da ekonomski rast u SAD-u napreduje.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 105.90
Uto 105.85 min
Sri 106.46
Čet 105.86
Pet 106.80 max

Datum	13.01.'14.	17.01.'14.	% promjena
Cijena USD/barrel	107.05	106.80	-0.23

Kalendar ekonomskih indikatora za ovaj izvještajni period				
Datum	Podatak	Očekivana vrijednost	Aktuelna vrijednost	Prethodna vrijednost
Utorak, 14. januar UK, decembar %MoM (%YoY)	Indeks potrošačkih cijena (CPI) Procjenjuje promjene u troškovima života, mjereći promjene cijena u korpi potrošačkih dobara i usluga, koje koristi prosječno domaćinstvo.	0.5 (2.1)	0.4 (2.0)	0.1 (2.1)
Srijeda, 15. januar EC, novembar B=mlrd	Trgovinski bilans (Euro-Zone Trade Balance) Razlika između izvoza i uvoza proizvoda i usluga euro-zone. Ovo je jedna od najzastupljenijih komponenti Bilansa plaćanja Evrope, pa daje validan uvid u pritiske kojima je izložena evropska valuta.	14.8B	16.0B	14.3B
Četvrtak, 16. januar JP, novembar %MoM (%YoY)	Narudžbe za proizvodnju (Machinery orders) Pokazatelj odražava nivo ulaganja firmi i poslovne aktivnosti. Sastavlja se na osnovu 300 industrijskih proizvođača.	1.1 (11.7)	9.3 (16.6)	0.6 (17.8)
Petak, 17. januar US, decembar MoM%	Dozvole za izgradnju (Building Permits) Indikator pokazuje broj dozvola za izgradnju novih objekata, i vrlo je osjetljiv na promjene kamatnih stopa, pošto su za izgradnju potrebni bankarski krediti. Ovi podaci su zbog prirode tržišta nekretnina, skloni sezonskim fluktuacijama. Proces izgradnje je direktno povezan sa stanjem prihoda stanovništva, pa povećanje obima izgradnje obilježava poboljšanje njegovog blagostanja i zdravi razvoj ekonomije.	-0.3%	-3.0%	-3.1%

Izvori podataka:

Reuters

Bloomberg